

Čistá krev

Tereza Anderlová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlině
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav prostorového a produktového designu
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Tereza ANDERLOVÁ
Osobní číslo: K09431
Studijní program: B 8206 Výtvarná umění
Studijní obor: Multimedia a design - Design skla

Téma práce: Čistá krev

Zásady pro vypracování:

Konzultace s vedoucím bakalářské práce
Zpracování návrhů, modely, kresebné studie
Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu
Fotodokumentace
Obznámení s použitou technologií
Realizace v materiálu
Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMI.
Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.
V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu ÚTB, obor (atelier), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Piložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tituláná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

RUHRBERG Karl. Umění 20.století: malířství, sochařství a objekty, nová média, fotografie. 2004. Manfred Schneckenburger, Christiane Fricková, Klaus Honnert. Köln: TASCHEN GmbH/ nakladatelství SLOVART, 2004, 840 S. ISBN 80-7209-521-8

LUCIE-SMITH Edward. Artoday: Současné světové umění. 1999. Jana Solperová a Zbyněk Hofmánek. Praha: Slovart, 1996. 511 S. ISBN 80- 85871- 97-1

VONDROUŠKA Vlastimil. Sklářství. Praha: Grada Publishing 2002.

Řemesla-tradice-technika. 273 s. ISBN 80-247-0261-4

DRMOTA Josef. Lov zvířet v našich honitbách. Praha: Grada, 2011. Myslivost v praxi. ISBN 978-80-247-3644-0

Vedoucí bakalářské práce:

MgA. Petr Stanický, MFA

Ústav prostorového a produktového designu

Datum zadání bakalářské práce:

15. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

18. května 2012

Ve Zlíně dne 8. března 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

Janíková
děkanka

MgA. Petr Stanický, MFA

Stanický
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Běhu na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby⁽¹⁾;
- běhu na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na mojí bakalářskou/diplomovou práci se také vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3⁽²⁾;
- podle § 60⁽³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60⁽³⁾ odst. 2 a 3 mohu užití své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, které je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud byto k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nebo výsledky bakalářské/diplomové práce využiti ke komerčním účelům

Ve Zlíně *16.5.2012*

Michal Andrloušek
.....
Jméno, příjmení, podpis

⁽¹⁾ Úřadový zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 43b. Zveřejněním zveřejněním díla.

⁽²⁾ Vyšší škola nepřijímá žádné ověřovací zkoušky, přijímá pouze vstupu do školního učebního programu, který je v souladu se zákonem, a který je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem.

⁽³⁾ Dávající oprávnění, které je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem.

⁽⁴⁾ Právo, že někdo může právo autorského zákona podle zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském

⁽⁵⁾ Úřad č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3

⁽⁶⁾ Do práva autorského lze zasahovat pouze ve vymezených případech, zejména pokud se jedná o dílo, které bylo vytvořeno v rámci pracovního poměru nebo v rámci pracovního poměru a jeho užití nebo jeho šíření je v souladu se zákonem.

⁽⁷⁾ Úřad č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo

⁽⁸⁾ Školní dílo, které je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem.

⁽⁹⁾ Školní dílo, které je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem.

⁽¹⁰⁾ Školní dílo, které je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem a který je v souladu se zákonem.

ABSTRAKT

Čistá krev našich psů mě dovedla k lovu pernaté zvěře a ke všem zásadním momentům mé tvorby. Inspirací pro bakalářskou práci mi byl můj vlastní pohled na myslivost a postoj v ní. Zaměřuji se na bezprostřední setkání tváří tvář s umírající zvěří během lovu. Naši psi jsou vycvičeni tak, aby zraněné nebo zhaslé bažanty vyhledávali a přinášeli. Hledám tedy krásu i v tom, co můžeme pokládat za nechutné.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické.

V teoretické části se především zabývám výcvikem ohaře, psa s vrozenou vlohou na vyhledávání pernaté zvěře. Pro jeho výcvik je nezbytný transport zvěře a její následné ukrytí v terénu tak, aby zvěř nestrádala a byla před nezkušeným psem ochráněna. Můj vlastní zážitek z honu, kdy ptáci dostanou po vypuštění z bažantnice možnost úniku před střelcem a jeho psem, je převeden do tvaru inspirovaného pohřebními nádobami. Možnost úniku představuje tvor na okraji. Vychází z vázy, ale jiná barevnost i zpracování dává jasný signál o jeho šanci na volný let.

V praktické části se pak věnuji postupům, ve kterých uvádím, jak jsem se krok za krokem dostávala ke tvaru kanopy a hledala nejlepší metodu zpracovávala ptačí tělo a peří.

Klíčová slova: bažant, maminka, pes, Gordonsetter, kanopy, vázy, hon, peří, sklo

ABSTRACT

Our pure blood dogs led me towards the hunting of feather game and to all principal moments of my creation. The most inspiring for a bachelor treatise was my own view on gamekeeping and hunting and my position in it. I focus on the exciting encounter face to face animals during hunting. Our dogs are trained for to search and retrieve wounded or died pheasants. I try to find out the beauty in what we can find tasteless.

Bachelor work is divided into two parts. Theory and practical part.

In the theoretical part I primarily focus on training of pointing dogs. On the dog within her instinct to find out game birds. For the dog to be trained there it is necessary to transport game

there and later to hide it in the landscape so as not to suffer from the attack of an untrained dog. I was influenced by my own experience from the hunt. The birds get the chance to escape and fly away just right in front of the dog and hunter after they are let out from pheasantery. It is transformed into the shape which was inspired by a burial vessel. The chance to escape is represented by the creature on its edge. It comes from the vase but the different color and manufacturing give the clear sign that there is the chance to fly free.

In the practical part I describe procedures in which I tried to find out the way step by step. I got the approximate shape of a canopic jar and I tried to find out the best method of manufacturing bird body and feather.

Keywords: pheasant, mum, dog, Gordon setter, canopic jar, vases, hunting, feather, glass.

Ráda bych poděkovala asistentce MgA. Michaele Spružinové a vedoucímu ateliéru panu MgA. Petru Stanickému MFA za cenné rady a připomínky při konzultacích. Děkuji rodině, která mě po celou dobu studia morálně i finančně podporovala. Dále děkuji dlouholeté podpoře od Našich- Vašich.

Člověk se plně projeví, teprve když změří své síly s nějakou překážkou.

Antoine de Saint- Exupéry

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 17. 5. 2012

Tereza Anderlová

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 MYSLIVOST KAŽDÝ DEN	11
1.1 HON KONOPIŠTĚ	12
1.2 UKRYTÍ PERNATÉ ZVĚŘE	14
1.3 MŮJ POSTOJ K MYSLIVOSTI	15
2 UMĚLCI	16
2.1 KATE MCCWIRE	16
2.1.1 Skein a Fine	17
2.2 TITHI KUTCHAMUCK	18
2.2.1 A Secret Friend	18
2.2.2 Compaion parrot.....	19
2.3 ALENA MATĚJKOVÁ.....	20
2.3.1 Můj milý, lovec z Lavondyss	20
II PRAKTICKÁ ČÁST	22
3 PRVOTNÍ NÁVRHOVÁNÍ	23
3.1 ZÁKLADNÍ TVAR.....	23
3.1.1 Kanopy	23
3.2 PROPOJENÍ TVARU VÁZY S PTÁKY	24
3.3 FOUKÁNÍ A TVAROVÁNÍ VÁZY	25
4 HLEDÁNÍ VHODNÉHO MATERIÁLU NA DEKOR PTÁKŮ A JEJICH MODELÝ	28
4.1 VYSOKÝ SMALT.....	28
4.2 SILIKON.....	29
4.3 MODELÍNA	29
4.4 SAMOTVRDNOUCÍ HMOTA	30
4.5 MODURIT A FIMO	31
4.6 SKLENĚNÉ PEŘÍ	32
ZÁVĚR	33
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	34
SEZNAM OBRÁZKŮ	35

ÚVOD

Vše mě napadlo ve chvíli, kdy jsem se seznamovala s novým člověkem a jemu, jako už mnohým před ním, jsem představovala sebe a svou rodinu. On se zaujetím poslouchal o tom, že máme doma pět loveckých psů, mamka je myslivec a jezdí se psy lovit. Když jsme se dostali přes standard *Gordon setra* na to, kdy jsem popisovala, jak pes hledá v poli zvěř a co se na tom hodnotí, tak jsem se sama až vyděsila, jak moc toho o myslivosti a psech používaných při výkonu práva myslivosti vím. Nikdy jsem se tomu totiž nevěnovala, spíš naopak. Všechny informace jsem se snažila ignorovat, protože mi připadaly nezajímavé a v mém životě nepotřebné. Ale vyrůstat na chovatelské stanici se psy, kde myslivost je samozřejmost a nebýt ovlivněna okolnostmi, vlastně ani nejde. Snaha neustále ignorovat každodenní rutinu se psy mě nakonec dovedla k myšlence, že se na celou věc podívám z druhé strany. Proč tyto informace nevyužít, když o tom tolik vím. Pojala jsem tedy svou bakalářskou práci jako výzvu, zpracovat určité získané informace tak, jak je vidím já a udělat z nich umělecký koncept. Pomohlo mi vyjádřit sílu a intenzitu inspirace, kterou mi je život mezi čistokrevnými loveckými psy vyšlechtěnými na hledání a lov pernaté zvěře. Kromě honu jsem rozpracovala postup výcviku psa pro hledání *bažanta* v poli. Na tréninku mě zaujala klec, ve které je pták na pole přenášen. Největší inspirací pak byl samotný pták z rodu hrabavých, *bažant*.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MYSLIVOST KAŽDÝ DEN

Jako rodina jsme si pořídili pejska. Postupně však všechny starosti s pejskem připadly na mamku. Paní chovatelka, od které jsme si pejska pořídili, mamku přemluvila, aby jej přihlásila na pár zkoušek, pejska uchovnila, že o nic nejde. Moje maminka se pejsků strašně bála, protože ji jeden pokousal, když byla malá. Bála se psů tolik, že když šla k sousedům na návštěvu, posílala mě napřed k nim samotnou, abych zjistila, jestli nemají puštěné psy. Díky tomu, že jsme si pejska pořídili, strach musel pryč. Naše *Surinka*, celým jménem *Usure* z chovatelské stanice *Sonave* všechny zkoušky zvládla výborně, protože byla od přírody nadaná. Postupně paní chovatelka mamku přemluvila na štěňata a my jako rodina ji v tom podporovali. A za pár měsíců začal hon na psího ženicha a zakládání chovatelské stanice *Jinonický dvůr*.

Po úspěšném vrhu se do toho mamka pustila naplno. Začala hledat staré rodokmeny a zabývat se o všechno spojené s tímto plemenem. Znamenalo to pro mne jezdit s mamkou na výstavy, trialy, svody, hony apod. V roce 2002 tím žila už tak na plno, že neváhala a jela nakrýt *Surinku* do Německa tím nejlepším z nejlepších, což byl *NemovomEixelberg*. Delší rodokmen a hlavně psa s takovými perfektními vrozenými a zkouškami prověřenými vlastnostmi najít nemohla. A to se jí vyplatilo. Vrh byl zdravý, krásný a úspěšný.

Od mala mě tedy mamka brala na všechny trialy a cvičení a já to nesnášela. Nebylo tam nikdy co dělat, jen se přejíždělo každou chvilku z pole na pole, nikdy tam nebyl nikdo s kým bych si mohla aspoň hrát a čas se vlekl. Musela jsem se držet jen u ostatních a nerušit psa v hledání a vždycky to končilo hospodou, kde následovaly minimálně další čtyři hodiny. Všichni rozebírali: kdo a jak si dobře vedl, čím fena s kým je březí, kolik že to po nich chce ten myslivecký svaz zase zaplatit apod. Vůbec nic, co by desetileté dítě zajímalo. Postupem času, čím víc se mamka angažovala, tím víc se hovory na toto téma přenesly k nám domů. Takže už i doma jsem dnes a denně poslouchala mamku a vstřebávala tuto moudra.

Ve chvíli, kdy jsem si uvědomila, že je velice hloupé tyto informace ignorovat začala jsem přemýšlet, co z té široké tematiky bych mohla použít a vyjít z ní. Nejvíce na celé myslivosti a práci se psy mě zaujal vztah mezi psem a *bažantem*. Náš pes byl vyšlechtěný pro lov pernaté zvěře. Příroda si umí dokonale pohrát s tvary a barvami peří divokých ptáků, a jen musíte žasnout, jak ta rozmanitost dokáže být v divoké vegetaci nenápadná. Pes, který má vynikající vrozené vlastnosti a nos dokáže neomylně s velkou loveckou chytrostí *bažanta-*

vyhledat, ubíhajícího zastavit a udržet na místě až do příchodu lovce. Musí v poslední chvíli potlačit lovce sám v sobě.

1.1 Hon Konopiště

Jeden z nejsilnějších zážitků, ze kterého čerpám, byla účast na honu. Na tento hon jsem se dostala, protože jsem potřebovala další bažantí peří na svou práci. Když jsem poprosila mamku, ať mi nějaké to peří zas přinese, řekla, že ano, ale že pro to taky už musím něco udělat. Ať prý také vím, co to obnáší. Souhlasila jsem, ačkoliv jsem netušila, do čeho jdu.

Hon se konal na Konopišti a zúčastnilo se ho 11 střelců, 20 honců, 12 psovodů a personál bažantnice. Začalo se okolo 7 hodiny ráno. Sraz byl u zámku Konopiště, na parkovišti. Tam jsme nasedli s ostatními do autobusu, který byl vyhrazený pro nás honce se psy. Pes musí být čistokrevný, a než se může řádně zúčastňovat loveckých akcí, musí splnit zkoušku z lovecké upotřebitelnosti. Cestou k první leči jsem se nestačila divit, kolik *bažantů* jsem viděla u silnic a na polích. Bylo mi vysvětleno, že z bažantnice bylo vypuštěno okolo pěti tisíc kusů, které zde předtím odchovali a neutíkají pryč, protože jsou po celou dobu odchovu každý den zaháněni směrem k voliérám k nocování. Myslivci na místechu lesa, kde se konají leče, vysypali dostatek zrní, aby bažanti měli dostatek potravy a nechtěli ani nikam utíkat a drželi se na místě. Když jsme vystoupili z autobusu u první leče, postupně nás rozdělávali do rojnice po 15 metrech. V tu chvíli jsem začala být nervózní, protože jsem stála na kraji lesa se psem a nevěděla jsem vůbec nic o tom, co mám dělat. Myslela jsem, že se zas budu držet u mamky a dělat jí podrž-tašku a ne že budu stát patnáct metrů daleko od ní. Naštěstí mamka pochopila, že jsem bezradná a přišla mi téměř vše vysvětlit. Po zaznění první fanfáry jsem tedy už věděla co dělat. Šli jsme v rojnici směrem do lesa a naháněli bažanty směrem ke střelcům. Když byli střelci asi 30 metrů před námi, vrátili jsme se zpět na začátek lesa. Po zaznění druhé fanfáry se postupně začínala ozývat střelba. Honci, kteří šli z opačné strany, než jsme stáli my, začali postupovat v rojnici také směrem ke střelcům a k nám. Zvěř tak naháněli. Klapáčkami nebo hlasitým voláním a tleskáním se bažanti vyplašili a začali vylétávat na všechny strany. V tu chvíli přišla řada na střelce. Ve vzduchu je střílet mohli, ale střílet ptáka na zemi, to je neetické. Bažanti, tedy jen ti postřelení či mrtví, padali díky setrvačnosti přes střelce směrem na nás. V tuhle chvíli jsem mohla jen čekat. Pouštět psa při střelbě nikdy není bezpečné a při řádně vedeném honu psovodi čekají na povel, po kterém mohou psy vypustit. Chvílemi, když střelba ustala, byl v lese slyšet jasný

zvuk připomínající mrholení či slabý déšť. Teprve po chvíli mi došlo, že to nebyl déšť, ale že z nebe pršely vystřílené broky. Čekala jsem tedy, až zazní fanfára o ukončení střílby, abych mohla vypustit psa. S povelom „aport“ by mi přinášel *bažanty*. Na psovi, který seděl celou dobu vedle mě a nervózně poposedával, bylo až k neuvěření poznat, jak moc dobře ví, co se kolem něj děje a jak moc se na to těší. Po zaznění fanfáry jsem psa vypustila a pomalu šla směrem k střelcům. Cestou jsem sbírala mrtvé *bažanty* a pes mi instinktivně přinášel ty položivé. To mě vyděsilo a nevěděla jsem co s nimi dělat. Po vzoru mamky, která se na okamžik objevila u mě, aby zkontrolovala situaci, jsem vytrhla jeden brk z letek na křídle a zapíchla do zátylku na jediné místo, kde se dá přerušit mícha. Tím nejrychleji bažant skoná. Vše se to seběhlo tak rychle, že jsem si nestačila uvědomit, že ještě před chvílí letící pták se už nehýbe. Pes mi mezitím neúnavně nosil nové a nové bažanty. V první leči, která se mi zdála nekonečná, jsem se svým psem přinesla 4 bažanty. Odevzdala jsem je k valníku. Tam je pomocníci jednoho po druhém věšeli za provázek kolem krku v párech přes tyč na korbě auta. V první leči se zastřelilo asi padesát bažantů. Cestou k druhé leči, jsem se tak nějak se vším smířila. Nikdo zde nebyl vystrašený z toho, že zabil zvíře, nebyl tu žádný ochránce zvířat, který by je z toho obviňoval, jen samí myslivci a lidé, kteří brali úlohu honce jako brigádu, protože věděli, že na konci honu dostanou 50Kč jako výdělek za celý den a k tomu jednoho nebo dva bažanty na jídlo zadarmo. A byli tady psi, kteří nenechávali zmarnit postřelené kusy, ale přinášeli je a dělali to s chutí. Za celý den jsme stihli asi 6 lečí. K večeru, kdy už hon skončil, jsme jeli všichni na louku, ze které byl krásně vidět celý zámek Konopiště.

Obr. 1. Vyskládání bažanti na louce

Na louce byl smrkovými větvemi vyhrazený veliký obdélník, ve kterém byly vyskládaní *bažanti*. Leželi přesně v řadách vedle sebe a pro jednodušší počítání byl každý desátý z řady vysunut. Byli rozděleni na samce a samičky, a protože se střílilo i pár kusů bažanta královského, tak jim byla vyčleněna samostatná řada. Se zapadajícím sluncem atmosféru konce lovu doplňovaly hořící ohně v kovových koších. Celkem na té louce leželo 1250 *bažantů*, a to vše za jeden den. Po závěrečném proslovu, ve kterém byl hon zhodnocen na výbornou a po poděkování střelcům a konečné fanfáře byl každý honec odměněn dvěma kusy zvěřiny. Já jsem si mohla odnést čtyři, protože další dva jsem dostala na psa. Ruce jsem měla po celém dni samou krev.

Obr. 2. Pohled do autobusu cestou zpět

1.2 Ukrytí pernaté zvěře

Velkou inspirací při přemýšlení a dalším navrhování byla klec. Klec, ve které se zvěř nachází, když se pes trénuje. Když jsem se dívala na různé možnosti jak křepelku v poli chránit a přitom na ní se psem bezpečně cvičit, narazila jsem na internetu kromě klasických klíček^[4] na to, jak pašeráci přepravují drahé ptáky přes hranice. Na jednu stranu mě to vyděsilo a na druhou neuvěřitelně zaujalo, protože jejich způsob přepravy byl jednoduchý a účinný. Ptáci přes hranice putují v plastových lahvích, které jsou na dně rozříznuté a po vložení ptáka ocasem do otvoru odšroubovaného víčka zase zalepené, když je pták takto vložen do lahve, tak je bez pohybu, ale přívod vzduchu má díky ocasu protáhnutému v otvoru pro víčko. Způsob je to samozřejmě hrozný, ale při delším zamýšlení jsem přišla

na to, že pták se v tom sice nemůže hýbat, takže je to lepší než malá klíčka v poli kde, když ji pes porazí. Pták se v malé kleci může umlátit a něco si něco poranit.

Důležitějším prvkem odrazu se pro mě v myšlení stal právě symbol klece a dále její propojení s *bažantem*, se kterým jsem se setkala na honu díky našim loveckým psům.

1.3 Můj postoj k myslivosti

Jak jsem uvedla v první kapitole, nikdy jsem nechtěla být myslivcem ani nijak jinak spolupracovat s myslivci a pracemi s tím spojenými. Díky mamcenám ale místo domácích psích mazlíčků vyrostlo pět loveckých psů, kteří, žijí pro lov. Na psech je vidět, že lov je jejich vášeň. Takže výcvik, který je sice velice náročný se vyplatí. Často na nich vidím, jak svou práci milují. Když jde pes po lese či poli a zvěř najde a vystaví je to neuvěřitelná podívaná. Líbí se mi, že pes dokáže nechat zvíře jít, na povel pána. Na jednu stranu jsem tedy nešťastná, že doma máme takové vrahy. Když si pak ale uvědomím, že v minulé době takto vycvičený pes lidi zachraňoval od hladu a do jisté míry to dělá i v dnešní době, nacházím smysl celé té práce. Líbí se mi, že v *Gordonsettroviz* ustaly jeho divoké vlastnosti lovu i do dnešní doby, kdy psa vychováváme a za domem nám hučí hlavní město, nikoli vítr ze skotských plání, odkud tato rasa psů pochází. Rozumím tedy a respektuji jejich těžkou úlohu. Jsem ráda, že máma jim věnuje velikou pozornost a jezdí s nimi lovit. Protože jsem masojed, nemám problém se k této situaci postavit čelem. Psi jsou lovci a já lovím s nimi, když je třeba pomoci.

2 UMĚLCI

Do této části uvádím příklady umělců, kteří mě posouvají dál a hlavně motivují nad věcmi přemýšlet jinak a intenzivně. Vybrala jsem umělce jako KateMccGiwire, kterou znám sice jen z internetu, ale fascinuje mě. Její intenzivní sbírání peří pro svá díla, ji dovedlo až k tomu, že jí lidé sami posílají peří od papoušků a jiných ptáků, aby se mohlo stát součástí díla. Dále také TithiKutchamuck, která mě neuvěřitelně nadchla svými jednoduchými, ale velice efektními šperky až mě mrzelo, že jsem na to nepřišla první. Vždycky, když narazím na něco takového, vzpomenu si na článek, který jsem četla v časopise a který se sice týkal fotografií, ale pointa zůstává stejná pro všechny obory.

„Chtěl jsem být jako Modigliani. Prostě jsem chtěl být jako on, protože měl jednoduché portréty. Seděly a měly ruce tak nebo ležely měly ruce tak. Tak jsem si koupil knihu Modiglianiho, že se budu inspirovat, a tam jsem se nešťastně dozvěděl, že on chtěl být jako Velasquez. Tak jsem si koupil Velasqueze, ale ten chtěl být jako Botticelli a Botticelli zase jako Michelangelo. No, tak co? Každý kopíroval každého. Ale stejně nikdo nikoho nezkopíroval jako přes kopírák.“ (VANO, 2012) ^{«[1].VANO, Robert. 2012, československá fotografie s.68}

2.1 Kate Mccwire

„I gather, collate, re-use, layer, peel, burn, reveal, locate, question, duplicate, play and photograph“ [2]. MCCRWIRE, Kate. *katemccwire.com*

Tato londýnská umělkyně používá peří a kosti jako svůj hlavní materiál. Vytváří z něj poměrně velké objekty a instalace, jak uvnitř galerií tak i mimo ně. Snadnou práci s peřím jí usnadňuje polystyrenový základ, do kterého napíchává peří. Nemusí ho tedy nějak složitě fixovat. Díky ateliéru, který je v blízkosti kolonie holubů, kteří zde ztrácí své peří má práci snazší. Ale nasbírat jeden určitý druh peří na jednu práci trvá i roky. Velikou podporu má i ve stovkách holubích chovatelů, kteří jí peří ze svých holubů či papoušků posílají. Ona pak peří čistí a pečlivě roztríděné uschovává.

2.1.1 Skein a Fine

Jde o kolekci soch amorfních tvarů, které jsou příjemné na pohled. Jednotlivé sochy jsou vyrobeny z konkrétního typu peří a jsou uzavřené ve skleněných vitrínkách.

Obr. 3. Kate Mccgrive, Skein

Obr. 4. Kate Mccwire Anima

2.2 TithiKutchamuck

„Wecan'tsolveproblems by usingthesamekindofthinkingweusedwhenwecreatedthem.

„[3.]EINSTEIN, Albert

Jejím mottem je citát od Einsteina, který dokazuje s jakým nadšením a energií asi musí tvořit. Tato thajská designérka působící v Londýně, mě nadchla svou jednoduchostí, která přitom oplývá rozmanitostí a dvojsmyslností.

„Myobjectsreflect a littleofwhat I haveseen in ordinaryeverydaylife. I'minterested in objectsthat are not onlyseen but heard; anobjectthatcanspeakforitselfor I can talk about“[4.]KUTCHAMUCK, Tithi, tithi.info

2.2.1 A SecretFriend

Kolekce A SecretFriend jsou náramky, prsteny a náušnice, které umělkyně propojila s miniaturními soškami zvířat. Vytváří kolekci jakýchsi tajných osobních dárků. Každá soška skrývá vzpomínku, či osobní příběh.

Obr. 5. TithiKutchamuck

A SecretFriend

„My dog died a month before I got back to my parent home. I would love to bring her everywhere with me if I could. Simple jewellery as a part of home that you can bring with, keep them safe and take them home.“ [5.] KUTCHAMUCK, Tithy, tithi.info

2.2.2 Compaionparrot

Pokračováním kolekce A Secret Friend je kolekce Compaion Parrot. Je to kamarád papoušek v životní velikosti. Šperk jako součást schránky, kterou můžeš nosit u sebe. Ochraňuje a dává možnost sestavit tvého nerozlučného přítele zpátky

Obr. 6. Tithi Kutchamuck, Compaionparrot

Obr. 7. Tithi Kutchamuck, Compaionparrot

2.3 Alena Matějková

Narodila se v roce 1966 v Jindřichově Hradci. Vystudovala Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér skla pod vedením Prof. Vladimíra Kopeckého. Patří mezi významné sklářské osobnosti evropského formátu díky svému zaujetí a novými postupy. Její dílo se pohybuje na hraně volného sochařství. Své myšlenky a pocity vyjadřuje jak rozměrnými plastikami, tak i objekty drobného charakteru. Důležitou roli pro ni hraje kombinace různých materiálů jako skla a kamene.

„Alena Matějková je výjimečně talentovaná umělkyně a její artefakty často disponují myšlenkovou hloubkou, která je v jejím oboru výjimečná.“ [6.] MATĚJKOVÁ, Alena. styl-cz.cz

2.3.1 Můj milý, lovec z Lavondyss

Dílo s názvem Můj milý, lovec z Lavondys, které jsem poprvé viděla na vlastní oči v galerii Gorlice na Vyšehradě, kde bylo vystaveno, mě velice zaujalo. A poté jsem na něj narazila ještě jednou při návštěvě výstavy v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze s názvem Skleněný expres. Přimělo mě se nad ním více zamyslet a dílo i autora si vyhledat.

Dílo tvoří krásný konceptuální celek, který je po technologické stránce dokonale zpracován.

Obr. 8. Alena Matějková: Můj milý, lovec z Lavondys

Toto její dílo vychází především z přírody a starých příběhů odkud čerpá inspiraci. Zachází vzpomínkami daleko do lidského podvědomí. Nachází tam tak ukrytá tajemství, která jí jsou inspirací.

„Vynořují se mi z paměti, když se přiblížím divočině, kde žijí vlci, medvědi a rysy, kde není elektřina ani telefonní signál, kde rostou zvláštní rostliny, kde nacházím zuby a kosti zvířat, tam kde člověk může snít, ale musí lovit.“ [7.] MATĚJKOVÁ, Alena. alenamatejka.com

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PRVOTNÍ NÁVRHOVÁNÍ

Na úplném začátku jsem vymýšlela úschovnu pro pernatou zvěř v poli. Chtěla jsem vytvořit různé skleněné válce a lahve s ozdobnými panty a různým barevným provedením a typy brusů. Ale při skicování a rozvíjení nápadu mi došlo, že by objekt byl nefunkční, pokud budu trvat na skleněném provedení lahve. Tudíž sklo by zde spíš bylo na obtíža to jsem nechtěla.

3.1 Základní tvar

Oprostila jsem se tedy od navrhování funkčního objektu a pronikla skicami do tvaru klece, která bude objektem a bude se odrážet od samotné pernaté zvěře. To mě dovedlo k rozpracování tvarosloví *bažanta*. Realizovala jsem tedy vázu odvozenou přímo z tvaru *bažanta*. Skicováním a modely jsem dostala vizuálně velice jednoduchý tvar. Základna je stejně veliká jako otvor v horní části, ale váza se směrem nahoru rozšiřuje. Celou vázu jsem i malinko naddimenzovala, abych následně zdůraznila ptáka, kterého na této váze budu modelovat. Začala jsem tedy navrhovat vázy odvozené z bažantů, jejichž součástí je pták, takže již není uvězněn v kleci jako v předešlých návrzích.

3.1.1 Kanopy

Ke kanopám jsem se dopracovala nezávisle. Tvar těla vázy, kterou jsem navrhla podle bažanta ji silně připomínala, proto jsem se rozhodla ji zde uvést.

Kanopy pocházejí z Egypta a jsou součástí pohřební výbavy zemřelého. Jsou to nádoby vyráběné z alabastru, vápence, nebo hlíny a obsahující mumifikované vnitřní orgány zemřelého. Jejich víka byla stylizována do hlav člověka, sokola a paviána. Celé nádoby tedy stylizovaly čtyři duchy, syny Horovy. Amseta, Hapiho, Kebehsenufa a Duamutefa, kde každý střežil jeden vnitřní orgán zemřelého. Amset játra, Hapi plíce, Kebehsenuf střeva a Duamutef žaludek. Kanop existuje spousta druhů a tvarů. Některé kanopy jsou ještě potaženy zlatou fólií a zdobeny. Čela všech hlav někdy zdobí pozlacený ureus. Na Těle kanopy je pak často vidět text psaný ve čtyřech sloupcích vybízející božstva, jež jsou spojena s kanopou.^{[8.]HAWASS, Zahi. 2005, s. 416}

3.2 Propojení tvaru vázy s ptáky

Ve chvíli kdy jsem měla jasně daný tvar vázy, začala jsem pracovat na jeho propojení se zvířetem. Chtěla jsem, aby zvíře vystupovalo z tvaru vázy a křídly ji objímalo a podporovalo tak tvar vázy, který jsem zvolila. Postupně jsem varianty víc odkláněla od pouhého obejmutí křídly a začala pracovat s tvarem vázy, který je po fouknutí na huti ještě přehříván, rozstřížen a tím otevřen. Varianta působí daleko přirozeněji, než návrh, kde bych vázy jen sbrušovala. Skicovala jsem tedy ptáky v určitém pohybu letu a snažila se v jejich pozicích najít tvar, který by seděl na moje vázy. Postupně jsem se dostala na tvary připomínající slípku, která si křídly zakrývá hlavu a tím objímá i vázu. Dále na vázu, již na huti mírně otevřenou, takže křídly se bažant zvolna roztahuje po váze. Třetí hlava patří kachně. Její váza je již nejvíce otevřená a tím také nižší než ostatní. Hlavy a část těla jsem zapracovala do stran váz.

Obr. 9 Návrhy na propojení tvaru vázy s ptáky

Obr. 10. Model 1:1 ve skle

3.3 Foukání a tvarování vázy

Zamýšlený jednoduchý křišťálový barevně podpořený na huti měl být barevně podpořen na huti. Záměr byl dobře propojit ptáky vycházející z vázy. V průběhu výroby jsem zvolila variantu ponechat křišťálový tvar a propojila jsem jej s plasticky ztvárněnými křišťálovými a barevnými peříčky ptáků. Pro foukání skleněné vázy jsem si nechala vyrobit dřevěnou formu. Formu jsem nechala vyrobit s nadměrkem, který práci na huti velice ztížil.

Z konzultace s mistry jsem zjistila, že mých 90% návrhů na další zpracování modelováním na huti není možných. Forma byla příliš veliká na objem skla a tedy i těžko manipulovatelná na takovouto práci. Vázy se tedy kromě fyzické zdatnosti řídí zkušenostmi a zručností mistra. Foukání s přeheftováním a stříháním do tvaru křídel pro mě bylo velice důležité. Potřebovala jsem docílit pomocí volného tvarování přibližného tvaru křídel a těla, na které budu později nanášet dekor peří.

Obr. 11. Tvarování na huti

Obr. 12. Tvarování na huti 1

4 HLEDÁNÍ VHODNÉHO MATERIÁLU NA DEKOR PTÁKŮ A JEJICH MODELY

První návrhy jakou formou pojmout zpracování *bažanta* a hlavně jaký materiál zvolit, byl celkem nesnadný úkol. Zprvu jsem se držela čistě reality tvaru a barev *bažanta* a snažila jsem se na vázu dát přímo preparovanou hlavu a křídla ptáka. Po konzultacích na ateliéru jsme došli k závěru, že by to bylo jen zkopírování reality a působilo by to moc mrtvolně. Musela jsem tedy popustit uzdu své fantazii a vymyslet, jaký jiný materiál by se dal použít.

4.1 Vysoký smalt

Tuto technologii jsem si zkusila a doufala, že ji budu moc využít a budu s ní moci modelovat peříčko po peříčku tak, jak se dělají kytičky na krásných smaltovaných a skleničkách. Skleněná hlavička *bažanta* byla vyrobena z tlustostěnného skla, na které by se vysoký smalt používal těžko. Z důvodů vysoké teploty vypalovací křivky by tu byla možnost prasknutí výrobku. Využila jsem tedy podobnou metodu a to metodu reliéfu, kterou jsem malovala na skleněnou hlavičku drobné čárky, které ale nebyly tolik vystouplé jako technika smaltování. Výsledek nepůsobil přesvědčivě.

Obr. 13. Reliéf

4.2 Silikon

Silikon byl další metodou zkoušení a také nebyl úspěšný. Nejjednodušší práci, na kterou jsem s ním přišla, bylo, že ze silikonu vždy vytlačím hada, které ho na ruce prsty vytvaruji do kapky a ještě mokrý přilepím na skleněné kopyto hlavy ptáka. Tak jsem tvořila pírka, která jsem skládala jedno vedle druhého a snažila jsem tak docílit struktury peří. Výsledek byl komický. Bílý silikon po zaschnutí a nabarvení působil spíše jako marcipánová hlavička. Nevýhody v práci se silikonem byly ty, že dlouho schne. Tudíž udržení tvaru a vytváření nějakého drobnějšího modelování peříček bylo nejen obtížné, ale bez formy nemožné.

Obr. 14. Silikon

4.3 Modelína

Dobře se mi pracovalo s modelínou. Materiál je to poměrně laciný a měkký a přitom drží tvar. Nevýhoda modelíny je, že nikdy neztvrdne. Takže vymodelovaná věc je pro převoz nebo balení do krabic náročná. Snažila jsem se modelínu fixovat průhledným lakem. Vrstva laku způsobí, že je modelína na první dojem zpevněná a bude držet tvar. Ale pod touto vrstvou je to stále modelína, takže krásně namodelovaná peříčka splácne a tím se ztratí. Nebyl by problém tuto hmotu použít, kdybych měla sochu, která by byla součástí vitríny, ale pro můj objekt není tato možnost řešením.

Obr. 15. Modelína

4.4 Samotvrdnoucí hmota

Samotvrdnoucí hmota je velice podobná hlíně, ale při vysoušení na vzduchu nepopraská a nerozpadne se. Prodává se v bílém a tmavohnědém provedení. Našla jsem tuto hmotu, která se vyrábí odlehčená. Při tvarování jednotlivých pírek v ruce jsem ale narazila na problém. I když jsem pracovala v kuse, byly vidět milimetrové mezery, které se vytvořily vypařováním z hmoty. Tyto mezery se nedaly nijak zacpat a narušovaly celou práci.

Obr. 16. Samotvrdnoucí hmota

4.5 Modurit a Fimo

Záchranou pro mě byl modurit. Původně jsem se rozhodovala pro použití fimo hmoty, která skýtá širokou barevnost. Odradila mě cena za množství, které bych potřebovala a nejistota s vypalováním na skle.

Záchranou pro mě byl modurit. Tento materiál se chová stejně jako fimo. Teda je o něco měkčí a lacinější. Dá se péct v troubě a oproti fimu ještě vařit. A cena za množství byla nesrovnatelně nižší.

Vytvořila jsem tedy model ptáka s křídly. Vypomohla jsem si při modelování tím, že jsem použila pravou stračí lebku. Straku jsem před tím dostala od mamky mrtvou a musela jsem jí uvařit a obrat maso. Po vypálení doma v troubě jsem modurit nabarvila a vystínovala akrylovými barvami. Výsledek se mi konečně líbil. Hmota se vypálením nesmrštila, nevznikaly žádné prasklinky a dala se barvit. Myslela jsem, že mám vyhráno.

Ale ve spojení se sklem se zdálo propojení s touto hmotou příliš nedbalé a okaté. Nešťastně jsem tedy řešila, jak dál. A jak to tak bývá, když se za vámi jedny dveře zavřou druhé se otevřou.

Obr. 17. Modurit

4.6 Skleněné peří

Otevřely se mi dveře od sklofoukárny a tím tedy i návrh vytvářet skleněná peříčka pomocí nahřívání skleněných tyčinek nad kahanem. Znělo i vypadlo to jednoduše. První čtyři hodiny jsem tam seděla a vytvářela různé druhy jednobarevných po různu deformovaných kapek, které jsem pak za studena lepila na již připravenou skleněnou hlavu, tentokrát kachny. Výsledek je s ohledem na ostatní techniky nesrovnatelně lepší.

Obr. 18 Skleněné peří

Tutu techniku jsem si vybrala jako finální a dál již jinou nehledala. S jednoduchými peříčky ve tvaru kapek se velice dobře a poměrně rychle pracovalo. Nad kahanem jsem nahřála tyčinku a nechala ji skápnout na připravenou destičku, kde jsem ji profilem široké pinzety splácla. Tvar kapky je dobrý v tom, že se lépe napojuje a překrývá než jen kulatá placka. Skleněná peříčka jsem dělala různých velikostí a barev abych tak docílila větší pravděpodobnosti, že mi budou peříčka sedět na skleněné tělo a vázu.

Pracovala jsem s designem zvířat, která znám. Vymyšlení nového druhu mi připadlo jako jiný koncept. Držela jsem se tedy pernaté zvěře, se kterou jsem přišla nejčastěji do kontaktu. Ptáci jsou do jisté míry stylizovaní. Práce na sklofoukárně je časově náročná. Vždy musím počkat do druhého dne, než sklo vychladne. Následné lepení skleněného peří je postupné, takže nikdy peříčka nejsou stejná a působí načechně a tedy nejuvolněji.

ZÁVĚR

Výsledek mé bakalářské práce je zavrcholením etapy, kdy jsem se zabývala lovem bažantů. K lovu jsem se dostala díky mamce, která chová čistokrevné psy, a ti mohou práci tuto vykonávat. Od začátků mého navrhování se má práce výrazně proměnila, protože jsem nezůstala dlouho na jednom místě a stále vymýšlela další možnosti jak téma lépe dotáhnout. Touha za lepšími návrhy a dobře zvolenou technologií, mělo i své mrtvé body kdy jsem nevěděla jak dál, či právě technologické zpracování nebylo možné. Tak jak jsem si představovala a kreslila na papíře. Ale intenzivní rozhovory a konzultace v rámci ateliéru a mezi studenty skla, rodiči, ostatními přáteli a dalšími mi poskytovali nové pohledy a postřehy a tím mě posouvali dál, což mě v průběhu roku neustále motivovalo a dávalo energii do práce.

V teoretické části jsem uvedla proces výcviku a lovu na bažanty a můj pohled na celou tuto problematiku. Tedy že chápu našeho psa jako čistokrevného loveckého psa, který byl vyšlechtěn, aby lovil pernatou zvěř. Tuto vrozenou vlohku nebrzdíme, ale naopak rozvíjíme a snažíme se její tvrdá pravidla pochopit a respektovat a zároveň zvěř i ochraňovat.

V praktické části jsou uvedeny způsoby různého výtvarného řešení a problematiky s ní spojené. Jeden z obtížných momentů na mé práci byl výběr materiálu, ze kterého jsem vyvářela peříčka pro ptáky. Ve chvíli kdy jsem ale na tento způsob přišla a začala postupně tvarovat pomocí skleněných kapek pírka. Tuto technologii zpracování peříček rozhodně neberu jako uzavřenou a rádabych vní pokračovala a rozvíjela ji. Druhý zlomový bod přišel v samotném foukání kanopy. Tvar jsem navrhla veliký a tudíž problematický na hutní zpracování. Práce i přes tyto problémy postupovala dle mých představ správným směrem.

Díky všem těmto vlivům a dobrému přilnutí s tématem, jsem připravená svou výslednou hotovou práci prezentovat a obhájit před bakalářskou komisí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KARBUSICKÁ, Soňa. Výstavu na lodi? Až v příštím životě!. Československá fotografie. Praha: Photolife, 2012. ISSN 1804-5200.
- [2] MCCRWIRE, Kate. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: www.katemccwire.com
- [3] KUCHARUCK, Tithi. Companionparrot. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: <http://www.tithi.info/new/img/projects/Parrot/Parrot06.gif>
- [4] KUCHARUCK, Tithi. Companionparrot. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: <http://www.tithi.info/new/img/projects/Parrot/Parrot07.gif>
- [5] Styl-cz: Alena Matějka. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: <http://www.styl-cz.cz/content/20-alena-matejka>
- [6] Styl-cz: Alena Matějka. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: <http://www.styl-cz.cz/content/20-alena-matejka>
- [7] HAWASS, Zahi. Poklady starověkého Egypta: [sbírky Egyptského muzea v Káhiře. Vyd. 1. V Praze: Ikar, 2005, 631 s. ISBN 80-249-0506-X.
- [8] RUHRBERG, Karl. Umění 20. století: [malířství, sochařství a objekty, nová média, fotografie]. Praha: Slovart, 2004, 840 s. ISBN 80-720-9521-8.
- [9] LUCIE-SMITH, Edward. Artoday současné světové umění. 1. vyd. Praha: Slovart, 1996, 511 s. ISBN 80-858-7197-1.
- [10] VONDRUŠKA Vlastimil. Sklářství. Praha: GradaPublishing 2002. Řemesla-tradice-technika. 273 s. ISBN 80-247-0261-4
- [11] DRMOTA Josef. Lov zvěře v našich honitbách. Praha: Grada, 2011. Myslivost v praxi. ISBN 978-80-247-3644-0
- [12] ANDERLOVÁ, Jana. [online]. [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: www.jinonickydvur.cz

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Vyskládání bažanti na louce</i>	13
<i>Obr. 2. Pohled do autobusu cestou zpět</i>	14
<i>Obr. 3. Kate Mccgrive, Skein</i>	17
<i>Obr. 4. Kate Mccgwire Anima</i>	17
<i>Obr. 5. Tithi Kutchamuck</i>	18
<i>Obr. 6. Tithi Kutchamuck, Compaion parrot</i>	19
<i>Obr. 7. Tithi Kutchamuck, Compaion parrot</i>	19
<i>Obr. 8. Alena Matějková: Můj milý, lovec z Lavondys</i>	20
<i>Obr. 9 Návrhy na propojení tvaru vázy s ptáky</i>	24
<i>Obr. 10. Model 1:1 ve skle</i>	25
<i>Obr. 11. Tvarování na huti</i>	26
<i>Obr. 12. Tvarování na huti 1</i>	26
<i>Obr. 13. Reléf</i>	28
<i>Obr. 14. Silikon</i>	29
<i>Obr. 15. Modelína</i>	30
<i>Obr. 16. Samotvrdnoucí hmota</i>	30
<i>Obr. 17. Modurit</i>	31
<i>Obr. 18 Skleněné peří</i>	32